

Oude website 2015 ~ 2020 | C.G. Jung - IVAP

Van eind 2015 tot september 2020 werden op de website www.cgjung-vereniging.nl aankondigingen gedaan over studiedagen en andere verenigingsactiviteiten. Dit werd gedaan door bovenaan steeds wat nieuws toe te voegen; het resultaat was een nogal lange pagina onder de noemer “Agenda”. Het was onhandig omdat afzonderlijke activiteiten niet een eigen linkje hadden en je die dus niet op bijv. social media kon delen. Wel aardig was dat je in zo’n grote pagina in ’t verleden kon spieken door naar beneden te scrollen. Hieronder is een kopie van die grote pagina te vinden. Een “print naar pdf”, waarin de opmaak wat beter bewaard is gebleven, kun je hier vinden: [oude-website-IVAP-2015-2020.pdf](#)

Zo zag de website eruit van 2015 tot 2020. Klik op de afbeelding voor een grotere versie.

Derde webinar via ZOOM. Dit keer op maandagavond 7 september 2020, aanvang 19:30 uur tot ca 21:00 uur. De kosten voor deelname bedragen voor leden € 10,= en € 12,50 voor belangstellenden. Aanmelding wederom uitsluitend via deze website via het menu [aankmelden](#).

After presenting Isma’ilism as a gnostic system, the lecturer shall focus on the role of the archetypes of the shadow and the wise (*senex, sophos*) in the development of two important theses. First, the nature of evil in angel and man. And second, the personalities of the Imam of Resurrection and the gnostic Satan in the concept of the cycles of closure (*satr*) and disclosure (*kashf*). He will examine the concordance between the Ismaeli theory of evil with the Jungian conception and what new idea of self-realisation (or individuation) we can expect from the comparison. A highly original approach.

Jad Hatem is Professor of philosophy, French literature and religious sciences at the Université Saint-Joseph Beirut (Lebanon) He is the author of numerous essays on Western and Islamic spirituality. In Lebanon, he is one of the few Jung experts. Hatem published several essays on Jung:

- *L'Echarde du mal dans la chair de Dieu*, Paris, Cariscript, 1987, ch. II
- *Hermann Hesse et la quête de soi*, Paris, Cariscript, 1988

More info on Hatem can be found [here](#). An interesting recent publication in English, is his 'Sufism and Religious Tolerance', in: [Responses of Mysticism to Religious Terrorism. Sufism and Beyond](#) (M. Masaeli & Rico Sneller (eds.)).

Jad Hatem

Publiciteit

Publiciteit door derden kan plezierig zijn en positief uitpakken. Dat is dan ook het eerste gevoel dat je krijgt bij lezing van het artikel '[De laatste tovenaar](#)' in De Groene Amsterdammer van 4 juni 2020. Maar liefst vijf bladzijden over C.G. Jung. De inleidende vraag is daarbij 'Wat verklaart de herwaardering van deze beroemde dokter van de ziel?'

De schrijver van het artikel, Arthur Eaton, laat echter gaandeweg een beeld van Jung ontstaan, waarbij het bestuur van de C.G. Jungvereniging Nederland, Interdisciplinaire Vereniging voor Analytische Psychologie zich niet meer thuis voelt. Dat Jung misbruikt wordt om uitermate dubieuze uitgangspunten te onderbouwen valt nooit te voorkomen. Het artikel geeft in ieder geval wel aan dat het gedachtengoed van Jung leeft en niet in een speciaal hokje is te stoppen van bijvoorbeeld conservatief of progressief

Maar het bestuur distantieert zich wel nadrukkelijk van de suggestie die wordt gewekt door zinnen als *"De ideeën van Jung worden inmiddels uitgebreid besproken in de krochten van het internet, waar eenzame jongens en meisjes vrijuit kunnen fantaseren over hun archetypische superioriteit"*. Het totaal

verwongen beeld van het gedachtengoed van Jung dat hier naar voren komt wijzen wij dan ook ten stelligste af. Dit gedachtengoed wijst je juist op de verantwoordelijkheid je eigen waardensysteem blijvend te toetsen aan de realiteit en de veranderende omstandigheden in onze samenleving.

Namens het bestuur,

Henk Masselink, voorzitter

11 juni 2020

Onze tweede virtuele, online ontmoeting zal plaatsvinden op 2 juli a.s. Het tweede webinar via videobellen met ZOOM wordt dit keer ingevuld door Dr. Rico Sneller met een college getiteld *Inspiratie, Eros en Oer-ervaring*. Hierin worden twee grote denkers besproken, Plato en Ludwig Klages. Klages naar deze tijdgeest geplaatst. Bijzonder, hij woonde op het einde van zijn leven tegenover Jung's Küsnacht aan het meer van Zürich, hemelsbreed zo'n 2 km van Jung verwijderd.

Sedert Plato geldt Eros als een oer-ervaring van mensen. De filosofie wordt door de Eros beheerst en waarschijnlijk geldt dit ook voor de kunst. De vraag is alleen: wat is Eros? Is het een kosmische kracht die zich alleen lichamelijk uit? Of is het juist een geestelijke kracht? Is het eigenlijk wel zinvol om hier een onderscheid tussen 'lichaam' en 'geest' te maken?

De stelling die ik in online-lezing wil voorleggen is dat Eros te maken heeft met *extase*. Extase is een menselijke grondervaring. Zonder contact met deze ervaring verdroogt het leven al spoedig. 'Extase' veronderstelt drie zaken: (1) een polaire verhouding, (2) manifestatie van beelden en een (3) ineenstorting van de 'feitelijke' werkelijkheid, oftewel de werkelijkheid van 'feiten'.

In mijn betoog zal ik mij verhouden tot twee grote denkers van de extase: Plato (427-347) en Ludwig Klages (1872-1956). Plato is het bekendst. In zijn *Symposion* laat hij zijn leermeester Socrates vertellen hoe die door een vrouw, de priesteres Diotima, werd ingewijd in de geheimen van de Eros. Zodoende begint de Westerse filosofie met Eros. In de 20^e eeuw herinnert de Duitse levensfilosoof Ludwig Klages ons aan dit begin. Zijn boek *Vom kosmogonischen Eros* uit 1921 (recent in het Engels vertaald als *Of Cosmogonic Eros*) is een pleidooi voor erkenning van de Eros als het extatische krachtenveld van de denker en de kunstenaar. Het heeft grote invloed uitgeoefend op o.a. C.G. Jung.

Het is voor mij belangrijk te laten zien dat Eros het intellect niet schuwt maar juist nodig heeft. Mits dit intellect zich maar overgeeft aan een diepe stuwkracht, zonder welke het verzandt in spitsvondigheden en bitter scepticisme.

Dr. Rico Sneller (1967) is lang werkzaam geweest bij de Universiteit Leiden als universitair docent filosofie en ethiek. Momenteel is hij vicepresident bij de academische netwerkorganisatie APGC (<https://ap-gc.net>) en betrokken bij diverse filosofische en artistieke projecten. Hij is geïnteresseerd in buitengewone ervaringen en veranderde bewustzijnstoestanden, variërend van extase en roes tot helderziendheid en mystiek. Een interesse voor Oosterse denktradities heeft zijn blik gescherpt voor de vele momenten in de Westerse filosofie die de *ervaring* benadrukken. Zijn bijzondere belangstelling gaat uit naar de Duitse Romantiek, met daarin o.a. Carl du Prel (1833-1899) en Ludwig Klages, alsook naar de filosofie van Jacques Derrida (1930-2004). Samen met Hans Gerding en Hein van Dongen publiceerde hij *Wilde beesten in de filosofische woestijn. Filosofen over telepathie en andere buitengewone ervaringen* (Ten Have 2013). Binnenkort wordt zijn nieuwe boek gepubliceerd: *Perspectives on Synchronicity, Inspiration, and the Soul* (Cambridge Publishers 2020). Een interview over dit boek is vanaf 9 juli 2020 te beluisteren als Podcast op <https://hermitix.podiant.co/>.

Aanvangstijd 19:30, maar het is al vanaf 19:10 mogelijk om in te loggen met Zoom. S.v.p. eerder inloggen zodat u uw apparatuur kunt bijstellen indien nodig.

Het is niet voor iedereen even eenvoudig om zo'n online studiedag goed te laten verlopen. Daarom hierbij een paar suggesties en wenken:

- Het maximum aantal deelnemers ligt naar verwachting tussen de 40 en de 60 (dus vol = vol).
- Aan de studiedag zijn kosten verbonden. Voor leden vragen wij € 10,= en voor belangstellenden € 12,50.
- U gebruikt bij voorkeur uw laptop- of desktop computer met een goede internet verbinding en u heeft de beschikking over een webcam met eventueel een headset. We maken gebruik van **Zoom**.
- Het is raadzaam om in de dagen voorafgaand aan de online studiedag al een keer geoefend te hebben met de hardware en software. Daartoe zullen enkele leden beschikbaar die met u een proefbijeenkomst kunnen houden; meer informatie kunt u vinden in deze PDF: [Wenken voor de online studiedag.pdf](#)

De [AP-GC](#) organiseert een drietal gratis webinars. Ons bestuurslid Dr. Rico Sneller is tevens bestuurslid van de AP-GC; Dr. Evelien van Leeuwen, een van de panelleden, is tevens lid van onze vereniging. De eerste webinar heeft als thema "repairing the world" en zal gebruik maken van het videoplatform ZOOM.

Vrijdag 12 juni 2020 19:00 – 20:30 gaat **Dr. Evelien van Leeuwen (IVAP-lid en jungiaans therapeut)** in gesprek gaan met Dr. Reuven Bulka

(hoofdrabbijn van Ottawa) en Dr. Mahmoud Masaeli (political sciences, Ottawa University).

Join Zoom Meeting

<https://uso2web.zoom.us/j/84315452630?pwd=RkFqekgzUkEwUUo4OG1MT2ptV2ZJZz09>

Meeting ID: 843 1545 2630

Password: 1ZXtts

Repairing the World (*tikkun olam*) and COVID-19 Pandemic

The COVID-19 pandemic shocked the world. However, it equally caused a pause in the ceaseless search for fad, leisure, happiness, and materialistic satisfaction. It creates a warning to all humanity to enhance reflection upon the meaning of life and our common destiny. From the depth of this unprecedented crisis, a voice may be heard, which asks ‘where are we going?’ But also a powerful appeal since we are faced with a common destiny, ‘let’s go together.’ This appeal becomes manifest in the mystical Jewish notion of *tikkun olam*, ‘repair of the world.’ In this repair, we share a partnership with God. Not only in addressing and diagnosing social malaises and fixing them. More importantly, we are God’s partners insofar as we are responsible for the wellbeing of all creatures. This shared responsibility for all creatures can be seen as a viable guiding principle for social justice. This roundtable discusses the following questions:

- Could taking *tikkun olam* seriously contribute to the relief of the financial needs of vulnerable people and the concomitant stress?
- In what way could *tikkun olam* become a source of inspiration in fostering capacity- building, empowering marginalized individuals, and restoring their dignity?
- Given the experience learned from the COVID-19 pandemic, what advices could *tikkun olam* provide for social protection policies?
- Given the cosmopolitan appeal of *tikkun olam*, would this notion and the social tradition it gives rise to be receptive to similar ideas in other faith traditions? Can it bring about an interfaith groundwork for social justice?
- If COVID-19 is Nature’s healthy response to balance an unhealthy situation/society, what exactly is Nature calling us to restore? How?
- If we look at COVID-19 as a dream image, what does it tell us about unconscious processes in society and the potential for change?
- How can we savour the strong spiritual awakening and implement a powerful potential for change? In other words: are we aware of what wants to be brought into reality by each of us? Do we listen? And if so, how to (re)act?

These and similar questions will be discussed by our participants who are experts in ethics, spirituality, politics, psychotherapy, and politics. This roundtable style webinar will be held via a zoom teleconference and will be broadcasted live on our social media channels. It will also be recorded for offline media.

The panelistes

Emeritus Rabbi Dr. Reuven P. Bulka, Congregation Machzikei Hadas, Ottawa.

He is a writer, broadcaster, and activist in Ottawa, and former co-president of the Canadian Jewish Congress. He received his Rabbinic ordination from the Rabbi Jacob Joseph Rabbinical Seminary in New York City, and his Ph.D. degree from the University of Ottawa in 1971. Rabbi Bulka was the founder and editor of the *Journal of Psychology and Judaism*. He has contributed scholarly and popular articles to various journals, including the *Association of Mental Health Clergy Forum*, *Analecta Frankliana*, *Chronicle Review*, *Humanitas*, *Journal of Ecumenical Studies*, *Journal of Halacha and Contemporary Society*, *Journal of Humanistic Psychology*, *Midstream*, and *Pastoral Psychology*, among others. Bulka is a recipient of the 125th Anniversary of the Confederation of Canada Medal and has been appointed to the Order of Canada.

Dr. Mahmoud Masaeli is a Canadian Iranian political philosopher, ethicist, spiritualist, and poet. His area of research, teaching and publication include Global Ethics, Human Rights, Hermeneutics of Selfhood, and Human Development. Mahmoud is the Founder and Executive Director of Alternative Perspectives and Global Concerns (ap-gc.net). He also a visiting professor at Ottawa University. Mahmoud has published extensively in global ethics, global development, spirituality and ethics of globality, and human rights.

Dr. Evelien van Leeuwen is a Clinical Healthcare Psychologist – Jungian Therapist – Het Noorden – Rotterdam. Evelien is a psychologist with a Jungian orientation, and has her own practice in Rotterdam, The Netherlands. She is passionate about dream- and shadow work in the clinical process, seeing psychological issues as potential portals towards increasing self-awareness and spiritual growth. She has just entered the thrilling domain of motherhood, as she gave birth to a son last year.

Webinars genummerd 2 en 3

Hieronder en vooraankondiging, met een link naar de detail gegevens op de website van de APGC <https://ap-gc.net>

2. Topic: Reclaiming moral capitalism (zie voor meer informatie)

<https://ap-gc.net/wp-content/uploads/2020/06/Reclaiming-Moral-Entrepreneurship-in-the-Post-COVIC-19-World.pdf>

Time: Jun 17, 2020 Nederlandse tijd 19-20.30h

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/88504138588?pwd=SmQ3UXF3QXRhcElQVUVTd09CalRJUT09>

Meeting ID: 885 0413 8588 en Password: 5f7kqa

3. Topic: Laudato si' (zie voor meer informatie)

<https://ap-gc.net/wp-content/uploads/2020/06/Beyond-the-COVID-19-Pandemic-Stress.pdf>

Time: Jun 19, 2020 Nederlandse tijd 19-20.30h

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/82468976941?pwd=dGZLcnFHbjZYa2dTaidzNoZpS3lqZz09>

Meeting ID: 824 6897 6941 en Password: 7qWReU

Nu we niet fysiek bij elkaar kunnen komen voor een studiedag in Antropia, heeft het bestuur het aangedurfd om een virtuele, online ontmoeting te organiseren. Op 23 mei a.s. zal Andres Fellows spreken; meer informatie hieronder in het Engels. We hopen in juni of juli nog een online studiedag te organiseren. Het is de eerste keer dat we op deze wijze een studiedag presenteren. Of dit het 'nieuwe normaal' wordt...? We weten het niet. Er kan zo'n eerste keer best hier en daar wat misgaan of minder soepel verlopen. Maar dan leren we daar weer van! In elk geval vinden we het heel plezierig en spannend als we elkaar op 23 mei kunnen begroeten.

Aanvangstijd 10:30, maar het is al vanaf 10:10 mogelijk om in te loggen met Zoom. S.v.p. eerder inloggen zodat u uw apparatuur kunt bijstellen indien nodig.

Het is niet voor iedereen even eenvoudig om zo'n online studiedag goed te laten verlopen. Daarom hierbij een paar suggesties en wenken:

- Het maximum aantal deelnemers ligt naar verwachting tussen de 40 en de 60 (dus vol = vol).
- Aan de studiedag zijn kosten verbonden. Voor leden vragen wij € 10,= en voor belangstellenden € 12,50. (De inschrijving is inmiddels *gesloten*; vr. 22 mei 19:00).
- U gebruikt bij voorkeur uw laptop- of desktop computer met een goede internet verbinding en u heeft de beschikking over een webcam met eventueel een headset. We maken gebruik van **Zoom**.
- Het is raadzaam om in de dagen voorafgaand aan de online studiedag al een keer geoefend te hebben met de hardware en software. Daartoe zullen enkele leden beschikbaar die met u een proefbijeenkomst kunnen houden; meer informatie kunt u vinden in deze PDF: [Wenken voor de online studiedag.pdf](#)

From Covid-19 to Climate Chaos: A Jungian View

Hitherto unexplored synergies between Jungian psychology, systems and Gaia theory, and deep ecology can prepare us to face the existential threats of the Anthropocene and heal the schism between science and spirituality. In particular, the enantiodromia at midlife in Jung's "Stages of Life" developmental theory shows how the shift of emphasis from development to individuation in personal psychology translates into a desperately needed collective *metanoia* away from "business as usual" and illuminate the critical choices to be made when the current pandemic eventually subsides.

Andrew Fellows PhD is a Jungian Analyst (with private practices in Bern and Zürich), deep ecologist, and writer. He holds a Doctorate in Applied Physics, and enjoyed two decades of international professional engagement with renewable energy, sustainable development and environmental policy. His special interests include the *anima mundi*, the mid-life transition, the new sciences, and the use

of depth psychology to understand and address global collective and environmental problems. He lives over 900m above sea level in rural Switzerland without a car. His first book is *Gaia, Psyche and Deep Ecology: Navigating Climate Change in the Anthropocene* (Routledge 2019).

www.irreducible.world

www.andrewfellows.ch

Studiedag zaterdag 9 mei 2020 – over individuatie en ecologie

In verband met het Corona virus (COVID-19) is deze activiteit *geannuleerd*.

Zaterdag 8 feb. 2020 (10:30 ALV, 14:15 lezing)

Voor informatie over de ALV: blader naar beneden.

Lezing: Drie individuatieverhalen door Dr. Barbara Helen Miller

Antwoord van Böhme: een tastbaar tekstweefsel

Jacob Böhme (1575–1624).
Door Christoph Gottlob Glymann.
Bron: [Wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/Jacob_Böhme).

Individuatie (het immer doorlopende proces om te worden wie je ten diepste bedoeld bent te zijn) wordt bevorderd door een verbinding aan te gaan met individuatieverhalen (amplificatie-werkwijze van Jung). In deze lezing willen we actief deelnemen aan drie verhalen. 1) Jungs antwoord op Job, 2) Aladdin (indien mogelijk zie thuis de Walt Disney filmversie, met Will Smith als de Genie en 3) Jacob Böhme's individuatieverhaal.

Het is, voor individuatie, belangrijk dat men zich kan inleven in het leven van een andere persoon. Dit inleven faciliteert het omgaan, *het leven met* de verscheidenheid van persoonlijkheden die deel uitmaken van onze persoonlijkheid. Afsplitste of autonome persoonlijkheden functioneren dan als bondgenootschappen.

De Genie in Aladdin en de God in de Bijbelse Job kunnen veranderen in menselijke vorm. Als Aladdin en Job participeren ze in het leven: Aladdin maakt

gebruik van zijn derde wens om de Genie de vrijheid te geven; Job ziet meer van God dan God ziet van zichzelf. Zowel Genie en God zeggen: 'Nog nooit heeft iemand zich in mijn situatie ingeleefd.' In het verhaal van Böhme herken je een verwevenheid met een scala aan niet erkende piëtistische, theosofische, kabbalistische en mystieke werken van zijn tijd. Zijn weefsel cultiveert beelden die de lezer dwingt om de inhoud van zijn teksten persoonlijk te maken door middel van voortdurende interpretaties. Betrokken lezers hebben de kans om het beeld van God die actief was voordat er enige scheiding was opnieuw te activeren. Böhme ziet een samenleving voor zich die gebaseerd is op en samenhang heeft door een gemeenschappelijke ervaring, maar die de verschillen behoudt omdat een eindeloze veelheid van interpretatie en expressie wordt toegestaan en verwelkomt. In overeenstemming met zijn algemene focus op fysieke hermeneutiek, is Böhme's visie op de universele band tussen de mensen gebaseerd op de gedeelde ervaring van belichaamd bestaan en zintuiglijke kennis.

Dr. Barbara Helen Miller

Barbara Helen Miller ontving de Master of Arts in Psychologie en Religie, en vervolgens de Ph.D.-graad in Antropologie aan de Universiteit Leiden. Sinds het ontvangen van het Diploma in Analytische Psychologie van het C G Jung Instituut Zürich, houdt zij een particuliere praktijk, en is lid van de professionele organisaties AGAP, NAAP en IAAP. Als onafhankelijke wetenschapper werkt zij momenteel samen met de Research Group Circumpolar Cultures, en is auteur van verschillende publicaties.

Voor praktische zaken ([locatie](#), [aanmelding](#) e.d.) blader naar onderen. *Voorafgaand is er voor leden de ALV.*

Algemene Ledenvergadering (ALV)

1. Opening om 10:30 door de voorzitter, Henk Masselink, vaststelling agenda;
2. Herdenking en Mededelingen
3. Verslag A.L.V. 16 februari 2019, zoals gepubliceerd in Jung Bulletin 2 van 2019
4. Jaarverslag secretaris
5. Financiën vereniging: a. Jaarverslag penningmeester over 2019; b. Verslag kascie over 2019 met goedkeuring jaarverslag door ALV; c. Vaststellen contributie over 2021; d. Begroting 2020 met goedkeuring door de ALV; e. Vaststellen kascie over 2020
6. Verkiezing Manfred Albersen als nieuw bestuurslid
7. Verslag door alle studiegroepen met Sonja Slegers
8. Verslag C.G. Jungbibliotheek door Bram van Tol
9. Presentatie Jaarboek 2020, nr 35 door Paula Stuurman
10. Gesprek met de leden van de vereniging over de rol en plaats van maatschappelijke thema's en onderwerpen binnen de vereniging. Zie hiervoor als introductie "Vom Trüel" in Jung Bulletin 1, 2020
11. Rondvraag
12. "Vom Toggeli", verhaal uit het Emmental (*mits de tijd het toelaat*)
13. Sluiting A.L.V.

Praktische zaken

Programma

10:00 inschrijven, koffie

10:30 aanvang ALV

13:00 lunch in hoofdgebouw

14:14 lezing door Dr. Barbara helen Miller

sluiting tussen 16:30 en 17:00

Kosten

- leden: (ALV) + lunch + lezing € 25,-
- leden: alleen lezing € 15,-
- niet-leden: lunch + lezing € 35,-
- niet-leden: alleen lezing € 25,-

Locatie

Antropia cultuur- en congrescentrum in Driebergen; zie de [routebeschrijving](#).

Aanmelding

Aanmelden kan bovenin via het menu, onder het kopje [aanmelden](#).

Vooraankondiging van activiteiten voor het nieuwe jaar, zodat u deze alvast in uw agenda kunt noteren. Meer details volgen later. Mogelijk komen hier nog activiteiten bij. Onderstaande activiteiten zullen plaatsvinden in de Ionazaal van conferentiecentrum Antriopia in Driebergen.

Zaterdag 8 februari:

- Ochtend: Algemene Ledenvergadering, voor leden
- Middag: lezing door dr. Barb Miller: ‘Antwoord van Böhme’: een tastbaar tekstweefsel. Jung’s beroep op de verantwoordelijkheid die we dragen, zoals geformuleerd in “Antwoord op Job” gevolgd door een ineengevlochten antwoord van Jacob Böhme.

Zaterdag 9 mei:

- ‘Dwalen in het Antropoceen’ met prof.dr.Rene ten Bos (Nijmegen) en prof.dr. Andrew Fellows (Zürich)

Zaterdag 14 november:

- Hierover informeren wij u later.

Met groot genoegen nodigen de C.G. Jung-Vereniging Nederland (Interdisciplinaire Vereniging voor Analytische Psychologie) en Uitgeverij Van Warven u uit voor het symposium ‘**Jung, de schaduw en het licht**’ rondom het Rode Boek (Liber Novus) van Carl Gustav Jung. We verwelkomen u graag op zaterdag 30 november 2019 om 10.00 uur in de Lutherse Kerk, Burgwal 85,

8261 ES Kampen.

Programma

- 10:00 uur – Inloop en muzikaal intro door Sara van de Brink
- 10.30 uur – Welkomstwoord door uitgever Rinus van Warven
- 10.45 uur – Henk Masselink: de Zwitserse wereld rondom de mens C.G. Jung
- 11.30 uur – Muzikaal Intermezzo
- 11.35 uur – Tjeu van den Berk, Een Gouden Scarabee
- 12.30 uur – Lunch en muzikaal intermezzo
- 13.30 uur – Interview Hans Huisman, vertaler van Het Rode Boek, door Tannie Willemstijn
- 14.15 uur – Eefke van der Drift: Over de werking van het vrouwelijke in de mens
- 15.00 uur – Muzikaal intermezzo
- 15.10 uur – Rinus van Warven: Jung en het christendom
- 16.00 uur – Einde presentatie – Hapje en drankje

Inschrijving

De toegangsprijs van het symposium bedraagt € 35,00 (incl. lunch, thee en koffie). U kunt inschrijven via:

uitgeverijvanwarven.nl/symposium

Over de auteur

Carl Gustav Jung (1875-1961) heeft als psychiater en dieptepsycholoog een belangrijke rol gespeeld in en buiten de wetenschap. Hij ontwikkelde een psychologische opvatting over de persoonlijkheid met een diepgaand filosofisch en religieus perspectief. Zo benadrukte hij het belang van het individuele streven naar zingeving in het leven. In Het Rode Boek beschrijft hij de weg die hij heeft afgelegd. De spirituele inzichten die hij daarin verwoordt, zijn eenvoudigweg revolutionair, zeker voor mensen die tijdens hun leven langs de aloude paden van dogma en ratio hun weg probeerden te vinden.

Het Rode Boek van Carl Gustav Jung lag tientallen jaren in een bankkluis in Zürich. Het is de vraag of Jung het ooit bedoeld heeft voor publicatie. Maar toen het in 2009 op de wereldmarkt verscheen werd het meteen 'de graal van het onbewuste' genoemd. Jung beschrijft hoe hij zich overgeeft aan een diepgaand innerlijk proces, waarbij hij uiteindelijk zijn eigen ziel 'hervindt'. En hoe hij werd ingewijd in de geheimen van de menselijke psyche.

Over de sprekers

Henk Masselink is voorzitter van de Jung Vereniging. Hij vertelt hoe Jung opgroeide in Zwitserland. Welke invloed heeft dat gehad op zijn denken en beleven? **Tjeu van den Berk** gaat in zijn voordracht in op het thema 'Synchroniciteit' in het leven van Jung en in Het Rode Boek. **Hans Huisman** verhaalt over zijn inspiratie om het boek in het Nederlands te vertalen. In haar voordracht belicht **Eefke van der Drift** de werking van het vrouwelijke in de mens, van Salomé tot Sophia. Hoe kunnen wij haar boodschap verstaan in het werk van Jung en in de huidige tijd? And last but not least: **Rinus van Warven** gaat in op de uitdaging van Jung aan de werelden van religie, kerk en christendom.

Over het boek

Het Rode Boek (Liber Novus) van Carl Gustav Jung. ISBN 978 94 92421 86 9, 582 pagina's, prijs € 38,50. Tijdens het symposium en in de aanloop ernaartoe is het boek bij Uitgeverij van Warven te verkrijgen voor € 32,50.

zaterdag 2 november 2019 10:15 ~ 16:00 uur

Studiedag door Huguette Beyens over het dichten van de gapende kloof tussen geest en materie, in het perspectief van Jung en oorspronkelijke volkeren. Toegankelijk voor leden en niet-leden, bij vooraanmelding.

Jung schreef: " We stand on a peak of consciousness believing in a childish way that the path leads towards to yet higher peaks beyond. That is the chimerical rainbow bridge. In order to reach the next peak we must just go down into the land where the path begins to divide. " Met dit thema houdt Phil Borges, fotograaf en antropologisch georiënteerde regisseur, werkend in opdracht van BBC, UNESCO en andere wereldorganisaties die ijveren voor mensenrechten, zich al meer dan 20 jaar bezig. Geschokt door de eenzijdige rationele benadering van psychische kwetsbaarheid in de Amerikaanse gezondheidszorg maakt hij de documentaire *Crazywise* (zie trailer) rond de vraag: wat draagt tot heling bij en wat schaadt de geest en hoe dit proces veilig ondersteunen. Deze vraag loopt ook als een rode draad doorheen de dag. Na de vertoning van de documentaire volgt een lezing met presentatie in woord en beeld waarin zowel teksten van C.G. Jung als fragmenten en getuigenissen uit de film verwerkt worden om een totaalbeeld te creëren waarin meer zicht ontstaat op de samenhang tussen geest en materie en het belang hiervan bij het herstel na een crisis. Indachtig de woorden van Jung: ' We zijn in de natuur, en we denken zoals de natuur.'

Beyens is kunsthistorica en psychotherapeute, die jarenlang in [Huize Poustinia](#), gasten bij hun herstel na een crisis begeleidde in een kader waarin participerend wordt gewerkt aan het valoriseren van de samenhang tussen natuur, cultuur en geest. Zij wordt ondersteund door Willem Versteeg, met wie ze de werking van het huis samen verzorgt en invult.

Plaats: Cultuurcentrum [Antropia](#) (Congreszaal!) te **Driebergen** (vlakbij station).

Landgoed de Reehorst, Hoofdstraat 8, 3972 LA Driebergen. (routebeschrijving: zie [hier](#))

Aanvangstijd: 10.00 uur inschrijving/koffie, 10.30 uur begin programma.

Einde dag: rond 16.00 uur.

Toegangsprijs : € 35,- voor leden, € 45,- voor niet-leden; inclusief lunchbuffet, koffie/thee.

Aanmelding en betaling tot 30 oktober via deze [website](#).

Zonder voor-aanmelding kan de vereniging u geen deelname garanderen.

Ontvangst vanaf 10.00 uur

10.30 uur Inleiding en presentatie "De samenhang tussen geest en materie in het perspectief van C.G.Jung en oorspronkelijke volkeren" door Huguette

Beyens

11.15 uur Pauze 20 minuten.

11.35 uur Start film Crazywise met Nederlandse ondertitels

13.00 uur Middagmaal

14.15 uur Presentatie “De samenhang tussen geest en materie in het perspectief van C.G.Jung en oorspronkelijke volkeren” – deel 2

15.15 uur Groepsgesprek

15.45 uur Einde programma en borrel.

Het bestuur van de C.G. Jung Bibliotheek organiseert op zaterdag 25 mei 2019 van 13.30 uur tot 16.00 uur een studiemiddag op haar locatie te Hilversum. Het thema is dit keer ALCHEMIE, waarbij wordt uitgegaan van het boek van Edward Edinger ‘Anatomy of the Psyche – Alchemical Symbolism in Psychotherapy’ en de afbeelding van Holbein’s Dodendans uit 1538. (1) De middag wordt verzorgd door Dr. Barbara Miller.

Leden van de IVAP en de NAAP, maar ook andere geïnteresseerden zijn van harte welkom in de bibliotheek vanaf 13.00 uur. U wordt ontvangen met koffie of thee en na afloop wordt een drankje geserveerd. Zie voor aanmelden de website van de bibliotheek: www.cgjung-bibliotheek.nl en klik dan door naar ‘actueel’. Hier worden u nadere gegevens verstrekt hoe u de bijdrage van 15 euro kunt voldoen.

(1) De dodendans van Holbein uit 1538 zal ons vertrekpunt zijn. We exploreren alchemistische beelden van mortificatio, vergelijkbaar met hoe de alchemist deze verkent in de ets van Holbein – dat wil zeggen, door actieve imaginatie. Jung begrijpt dat het doen ontstaan van een symbolisch beeld analoog is aan de fase van solutio van de alchemist en de imaginatieve substantie, dood, een voorbereiding is tot heel worden. We mortificeren onze drang tot ageren door deze drang te remmen, om dan door actieve imaginatie de patronen van dood en geboorte in een imaginair drama op te voeren (met als uitkomst een meer volkomen leven). Het is nogal een raadsel, een verkenning waard !

Murray Stein

Murray Stein

zaterdag 11 mei 2019 10.00 ~ 16.00 uur, in Antropia (Driebergen)

[Pauli's Piano Lesson](#)

dr. Murray Stein

De Engelstalige lezing zal gaan over Pauli's droom *De Pianos*. In 1954 schreef Wolfgang Pauli een Actieve Imaginatie op met als titel

De Pianos en gaf deze als geschenk aan zijn analytica en zeer goede relatie Marie-Louise von Franz. Steins presentatie zal bestaan uit een lezing over Actieve Imaginatie (op film) en uit een discussie over de vragen die zijn gerezen n.a.v. de Actieve Imaginatie.

Synchroniciteit en levenskrachtenergie

dr. Herbert van Erkelens

De dromen en actieve imaginatie van Pauli geven ons een uniek perspectief op een energie die nog door de natuurkunde ontdekt

moet worden: de levenskrachtenergie. Pauli was tamelijk bang voor die energie aangezien die verbonden was met liefde en ver-

antwoordelijk voor synchronistische gebeurtenissen. De dromen portretteren levenskrachtenergie als een ontbrekend stuk natuur-

kunde. Synchroniciteit zou als hand van God een rol kunnen gaan spelen in de moderne kosmologie.

Plaats: Cultuurcentrum [Antropia](#) (Congreszaal!) te **Driebergen** (vlakbij station).

Landgoed de Reehorst, Hoofdstraat 8, 3972 LA Driebergen. (routebeschrijving: zie [hier](#))

Aanvangstijd: 10.00 uur inschrijving/koffie, 10.30 uur begin programma.

Einde dag: rond 16.00 uur.

Toegangspreis : € 35,- voor leden, € 45,- voor niet-leden; inclusief lunchbuffet, koffie/thee.

Aanmelding en betaling tot 8 mei via deze [website](#).

Henk Blezer

Henk Blezer

zaterdag 16 februari 2019

10:00 ~ 16:00 uur

Algemene Ledenvergadering (10:00), lunch (13:00) en lezing (13:30).

De Onthechte Waarnemer en Innerlijke Getuige

dr. Henk Blezer

De voordracht van Henk Blezer een absolute aanrader. Enkele begrippen uit de psychopathologie zullen toegelicht worden. Dissociatie, de-realisatie en depersonalisatie *enerzijds*, zullen gecontrasteerd worden met meditatieve onthechting, gelijkmoedigheid en verlossing in Boeddhisme *anderzijds*. Stemmen de schijnbare overeenkomsten ook daadwerkelijk overeen? Kunnen we misschien iets leren van boeddhistische perspectieven? Zeker ook in relatie tot therapeutische aspecten. Telkens weer komt Jung bij het thema terecht, zoals ook in een brief aan Prof. Suzuki, gedateerd 22.9.1933, waarin hij schrijft '*Meine Bekanntschaft mit den klassischen Werken des Fernen Ostens hat mir bei meinen psychologischen Bemühungen unendlich geholfen*'. Wegens de toenemende interesse voor de lezingen is de Ionazaal gereserveerd; er is dus genoeg ruimte hebben voor geïnteresseerden.

Plaats: Cultuurcentrum [Antropia](#) (Congreszaal!) te **Driebergen** (vlakbij station).

Landgoed de Reehorst, Hoofdstraat 8, 3972 LA Driebergen. (routebeschrijving: zie [hier](#))

Aanvangstijd: 10.00 uur inschrijving/koffie, 10.30 uur begin Algemene Leden Vergadering (alleen toegankelijk voor leden).

Einde dag: rond 16.00 uur.

Toegangsprijs : € 25,- voor leden, € 35,- voor niet-leden (vanaf de lunch); inclusief lunchbuffet, koffie/thee.

Aanmelding en betaling tot 13 februari via deze [website](#).

Wilt u geen lid worden van de vereniging, maar wel op de hoogte worden gebracht van de activiteiten? Meld u zich dan [hier](#) aan voor de halfjaarlijkse e-mail nieuwsbrief. U kunt zich te allen tijde weer afmelden.

De onderstaande evenementen zijn activiteiten van de vereniging uit het verleden.

Reis naar Zwitserland 23-27/10/2018. Groepsbezoek aan de torens van Jung en Marie Louise von Franz, de Psychologischer Klub in Zürich, Burghölzli Klinik, C.G. Jung Instituut, het huis van Jung in Küsnacht, en Ascona met bezoek Monte Verità, Casa Gabriella en Casa Eranos. 20 leden namen deel, verslag zie [hier](#).

zaterdag 10 november 2018

10.00 – 16.00 uur

Studiedag over de symboliek van de slang.

Wouter Welling: De slang, Jung en de kunst

Een jungiaanse benadering van beeldende kunst is in Nederlandse musea niet gebruikelijk. Toch biedt Jung een voortreffelijke invalshoek voor grote, thematische tentoonstellingen en voor het toelichten van werk van diverse kunstenaars – niet alleen in de tijd van Jung zelf, maar tot op de dag van vandaag.

In 2012 vond in het Afrika Museum – thans onderdeel van het Nationaal Museum van Wereldculturen – de tentoonstelling *Goddelijk en Griezelijk* – het geheim van de slang plaats, samengesteld door conservator Wouter Welling. De slang, door Adler ooit hétsymbool van het onbewuste genoemd, heeft in alle tijden en culturen in mythologie, religie en beeldende kunst aan speciale plaats ingenomen. Ze behoedt ongekende schatten en beschikt over buitengewone kennis, maar ze kan ook angstaanjagend en gevaarlijk zijn. De slang is het liminaliteitssymbool bij uitstek, ze speelt een rol bij de overgang naar nieuwe levensfasen, ze verenigt tegenstellingen. Ze werd door de gnostici vereerd als wijsheidsleraar en door orthodoxe christenen gevreesd als demonische verleidster. Aan de hand van beelden uit de mondiale kunstgeschiedenis verdiepen we ons in de symbolische betekenis van de slang.

Wouter Welling (1964) is conservator hedendaagse kunst van het Nationaal Museum van Wereldculturen (een gefuseerde instelling met vier locaties: Tropenmuseum Amsterdam, Museum Volkenkunde Leiden, Afrika Museum Berg en Dal en Wereldmuseum Rotterdam). Hij werkt vanuit een jungiaans perspectief binnen de thematentoonstellingen van het NMVW. Daarnaast werkt aan een tentoonstelling over de invloed van Jung op de beeldende kunst, die elders zal plaatsvinden.

Daan van Kampenhout: De slang in het Siberisch/Mongools sjamanisme

Binnen de sjamanistische tradities uit Siberië en Mongolië neemt de slang een belangrijke plaats in. Voor de sjamanen heeft de slang een spirituele kracht die op verschillende manieren kan worden ingezet: bijvoorbeeld voor bescherming, verdediging en het afvoeren of opnemen van energieën die tijdens genezingsessies in beweging worden gebracht. Tijdens de presentatie wordt theorie visueel ondersteund middels klassieke sjamanistische gebruiksvoorwerpen waaraan representaties van de slang zijn bevestigd. De aanwezigen worden daarna uitgenodigd om een innerlijke reis te maken, op sjamanistische manier begeleid door trommel en zang, met de focus op de spirituele kwaliteiten/krachten van de slang die eerder in de presentatie benoemd zijn.

Daan van Kampenhout (1963) bestudeert sinds meer dan dertig jaar klassiek sjamanisme. Daan studeerde in 1987 af als beeldend kunstenaar met een project over sjamanenkostuums, waarna hij jarenlang werkzaam was als docent op diverse kunstacademies in het buitenland. Vanwege zijn expertise in het vakgebied werd hij in 1997 uitgenodigd betrokken te zijn bij de tentoonstelling 'Sjamanisme en Cyberspace' in het tropenmuseum te Amsterdam. Daan geeft wereldwijd trainingen en lezingen, woont in Amsterdam en Berlijn en schreef zeven boeken. Zijn werk is in elf talen vertaald.

Zaterdagmiddag 28 april 2018

13.00 – 17.00 uur

Besloten studiemiddag voor leden van de vereniging.

Prof. Hans Gerding : 'Wonderen bestaan. Waarom vergroten zij de zeggingskracht van een spirituele boodschap?'

Volgens Jung bestaan wonderen wel degelijk. Het ervaren van een wonder is numineus. Mensen met een spirituele boodschap spreken voor velen met meer gezag als zij daarnaast ook wonderen verrichten. Dat is niet alleen in de bijbel zo. Rondom goeroes, vroeger en nu, worden wonderen gerapporteerd. Ook nep-goeroes trachten, door met trucs wonderen te suggereren, hun gezag te vergroten. Hoe komt het toch dat, in alle tijden en culturen, het occulte, het paranormale zo verweven is met antwoorden op zingevingsvragen? Ingeleid vanuit Jung en belicht vanuit de filosofie van Arthur Schopenhauer zal op deze vraag worden ingegaan. Vervolgens zal vanuit hedendaags onderzoek, via een fenomenologische analyse van Stanley Krippner, Schopenhauers antwoord op deze vraag worden verhelderd. Gebruik makend van Jungs begrippenpaar ego-zelf komt Krippner tot een onderscheid tussen gecontroleerde en ongecontroleerde 'flow' contra dissociatie. Daarin claimt hij transculturele

geldigheid en sluit 'altered states of consciousness' en het paranormale in. Tevens belicht hij de dikwijls vage grenslijn tussen pathologie en ervaringsaspecten van spiritualiteit.

Hans Gerding (1947) is emeritus hoogleraar Metafysica in de geest van de theosofie van het Instituut voor Wijsbegeerte van de Universiteit Leiden. Hij was directeur van het Parapsychologisch Instituut te Utrecht, waar hij thans nog aan verbonden is.

35 jaar C.G. Jung Vereniging – Interdisciplinaire Vereniging voor Analytische Psychologie. Symposia over het jungiaanse gedachtegoed, 23-26 april 2018.

Maandagmiddag 23 april 2018, 15.00-18.00 uur.

Jung en de Mythologie

Leiden, Kamerlingh Onnes Gebouw zaal AO51, Steenschuur 25.

Sprekers: Rico Sneller over mytisch bewustzijn,

Henk Blezer over Oosterse tradities en 'Het Tibetaanse dodenboek'.

toegang gratis

Dinsdag 24 april 2018, 19.30-22.00 uur.

Een driehoek en een labyrint-verloren symboliek?

Deventer, Theater Bouwkunde, Het Klooster 2.

spreker: dr. Henk Schoonhoven, vrijmetselaar en classicus.

toegang gratis

Woensdag 25 april 2018, 19.30-22.00 uur.

Het Rode Boek van Carl Gustav Jung

Breda, Waalse Kerk, Catharinastraat 83.

spreker: dr. Tjeu van den Berk, auteur en Jungonderzoeker.

toegang gratis

Donderdag 26 april 2018, 13.00-17.00 uur.

Actieve verbeelding in de praktijk.

Amersfoort, Bergkerk, Doctor Abraham Kuyperslaan 2.

spreker: dr. Ko Vos.

toegang gratis

Zie ook het [foto album](#) op deze website.

zaterdagmiddag 21 april 2018

Symposium *Jung vandaag, met een blik naar morgen*.

Sprekers: Bas Heijne, schrijver, columnist;

prof. em. Roger Burggraeve, ethicus, Levinasonderzoeker;

dr. Tjeu van den Berk, auteur en Jungonderzoeker.

Plaats: [De Nieuwe Liefde](#) te **Amsterdam**.

Adres: Da Costakade 102, 1053 WP Amsterdam.

14.00 uur ontvangst; 14.30 uur opening;

17.00 uur einde en borrel tot 18.00 uur.

De kaartverkoop voor dit evenement is inmiddels gesloten.

35 jaar C.G. Jung Vereniging – Interdisciplinaire Vereniging voor Analytische Psychologie.

Download de folder van alle lustrum symposia:

[symposia_folder.pdf](#)

Woensdag 14 maart 2018

14.00-17.00 uur

Rijksuniversiteit Leiden en C.G. Jung Vereniging – IVAP presenteren:

Patañjali's Yogasūtra's and Jung

Speaker: Ashish Pant (Mumbai, India)

Respondent: dr. Tatjana Meira-Kochetkova (Leiden)

Ashish Pant is a student of classical Yoga and Advaita Vedānta traditions, and he pursues formal training in Jungian Psychoanalysis, Process Oriented Psychology and Deep Democracy, on the lines of Dr. Arnold Mindell. His lecture is titled 'Inner Explorations of Consciousness: Convergence and Divergence in the Jungian and Yogic approaches'. It will explore the points of convergence and divergence in the development and unfoldment of consciousness according to the approaches of Carl Gustav Jung and the path of classical Yoga, using the Yoga Sūtras of Patañjali as base along with inputs from the Advaita Vedantā approach of Ādi Śāṅkara.

Dr. Tatjana Meira-Kochetkova is a researcher in philosophical anthropology and lecturer at the University of Twente, the Netherlands. Tatjana holds doctoral degrees in philosophy from Kiev National University (1998) and Nijmegen University (2001).

Plaats: [P.J. Veth Gebouw](#) RUL, Nonnensteeg 1-3, 2311 VJ **Leiden**, zaal 1.01.

Toegang gratis.

Dr. Rico Sneller

Dr. Rico Sneller

zaterdag 17 februari 2018

10.00 – 16.00 uur

Algemene Ledenvergadering (ochtend) en lezing (middag).

Dr. Rico Sneller: Waarom worden wij geboren? Carl du Prel en het verlangen naar incarnatie.

Een oude wijsgerige, spirituele en mystieke traditie wil dat mensen hun eigen leven uitkiezen. Ondanks het bijbehorende lijden, zo stelt de traditie, en ook al zijn we er ons niet eens van bewust, kiezen we het specifieke leven dat we leiden. Dientengevolge is er ook een drang tot incarnatie. Klassieke filosofen als Plato en Plotinus bevestigen het bestaan van zo'n drang. Maar ook recentere denkers zoals Fichte, Schelling, Schopenhauer, en zelfs Sartre, verdedigde het idee dat wij ons leven impliciet gekozen hebben. In dit verband zijn de ideeën van de ten onrechte vergeten filosoof-spiritist Carl du Prel (1839-1899) van belang. Du Prel gaat uit van het bestaan van een 'transcendentiaal bewustzijn'. Dat transcendentale bewustzijn zou niet enkel behept zijn met een diepere ('sonambule') kennis, maar tevens onze levensweg aansturen. Ondanks dat ze wellicht als bizar overkomen, zijn Du Prel's ideeën buitengewoon fascinerend. Dit des te meer in de mate waarin ze uitdrukking lijken te geven aan een *philosophia perennis*, die ver voorbij het doorsnee materialisme en rationalisme van onze tijd voeren. Overigens was Jung nog wel bekend met de filosofie van Du Prel; hij beval haar nadrukkelijk aan bij zijn medestudenten geneeskunde te Bazel.

Dr. Rico Sneller (1967) is assistent professor in filosofische antropologie aan het Instituut voor Wijsbegeerte van de Universiteit Leiden en lid van onze vereniging.

Tjeu van den Berk

Tjeu van den Berk

zaterdag 4 november 2017

10.00 – 16.00 uur

DIEPTE PSYCHOLOGIE: SPRONG IN HET DIEPE?

Studiedag met lezingen door dr. Tjeu van den Berk en prof. dr. Harry Stroeken.

Tjeu van den Berk:

C.G. Jungs lezingen in Amersfoort 1935: een uniek document op een cruciaal moment.

In april 1935 verbleef Jung een week in de *Internationale School voor Wijsbegeerte* in Amersfoort. Hij gaf daar in de ochtenden vijf voordrachten over

de belangrijkste thema's van zijn werk; het is een mirakle dat we in het bezit zijn van een woordelijk verslag van Jungs cursus. Van den Berk gaat dieper in op deze cursus en andere op schrift gestelde zaken tijdens Jungs bezoek aan Nederland.

Harry Stroeken:

100 jaar Nederlandse Psychoanalytische Vereniging.

Prof. dr. Harry Stroeken is psycholoog en psychoanalyticus. Hij was tot aan zijn pensionering bijzonder hoogleraar te Leiden en publiceerde o.a. *Freud in Nederland*. De Nederlandse Vereniging voor Psychoanalyse werd in 1917 opgericht. Dit jaar is een jubeljaar. Stroeken zal de geschiedenis schetsen, het verloop van de dingen, de controversen en de invloed van de uit Duitsland gevluchte Joodse collegae.

László Sándor Chardonens en Susan Rowland

László Sándor Chardonens en Susan Rowland

zaterdag 6 mei 2017

10.00 – 16.00 uur

Studiedag met lezingen door László Sándor Chardonens (ochtend) en Susan Rowland (middag)

László Sándor Chardonens: 'Iste splanat somnia': droomduiding uit vervlogen tijden.

In deze lezing staat de premoderne droomduiding centraal, waarbij aandacht wordt besteed aan de theorie achter droomduiding, de verschillende vormen van droomduiding, het gebruik van droomduiding als mantisch en medisch instrument, en de duiders van dromen. Sándor Chardonens (1973) studeerde Engelse Taal- en Letterkunde in Leiden, en is aldaar in 2006 gepromoveerd op een onderzoek naar toekomstvoorspelling in vroegmiddeleeuws Engeland. Sinds 2003 is hij werkzaam bij de afdeling Engelse Taal en Cultuur aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Susan Rowland: Een Transdisciplinaire en Dionysische Jung: Jung als schrijver voor literatuur en Jung als schrijver van literatuur.

In deze lezing wordt Dionysus als dynamisch model voorgesteld om de mogelijkheid voor een transdisciplinaire toekomst in Jungs' geschriften te belichten en voorbeelden te geven over hoe dit toegepast kan worden in de jungiaanse psychologie en literatuurstudies. Hiervoor zal de spreker materiaal uit haar nieuwe boek *Remembering Dionysus* (2017) gebruiken. Susan Rowland bekleedt de leerstoel MA Engaged Humanities and the Creative Life at Pacifica Graduate Institute, California, USA en was hiervoor Professor van Engels en Jungian Studies aan de Universiteit van Greenwich in het Verenigd Koninkrijk. De lezing is in het Engels.

Roderick Main

Roderick Main

zaterdag 18 februari 2017

10.00 – 16.00 uur

Algemene Ledenvergadering (ochtend) en lezing door prof. dr. Roderick Main (14.15 uur):

Myth, synchronicity, and re-enchantment.

Jung's writings on myth and mythopoeic thinking can be seen as part of his attempt to re-enchant the modern world. However, the success of his attempt is limited so long as he sees myth solely in terms of the projection of intrapsychic, albeit archetypal, contents. With the theory of synchronicity, developed late in his life, Jung felt able to postulate a parallelism and acausal connectedness between inner and outer events that allowed him to find mythic motifs not only intrapsychically but also, non-projectively, in external situations and events, thus enabling a more far-reaching re-enchantment. This presentation first examines the implications of synchronicity for Jung's theory of myth. Then it explores the role of myth in the principal narrative by which Jung illustrates his concept of synchronicity. It concludes that, for Jung, mythopoeic thinking and synchronicity support each other in an overall project of re-enchantment.

Roderick Main is Professor in the Centre for Psychoanalytic Studies and Director of the Centre for Myth Studies at the University of Essex, UK. He is the author of *The Rupture of Time: Synchronicity and Jung's Critique of Modern Western Culture* (2004) and *Revelations of Chance: Synchronicity as Spiritual Experience* (2007), the editor of *Jung on Synchronicity and the Paranormal* (1997), and the co-editor of *Myth, Literature, and the Unconscious* (2013). He is currently leading a two-year Arts and Humanities Research Council-funded project titled "'One world': logical and ethical implications of holism', which involves a comparison of concepts of the whole in the works of C. G. Jung and Gilles Deleuze.

Wouter Kusters / Ton Jorna

Wouter Kusters / Ton Jorna

Zaterdag 5 november 2016

Waanzin en Zingeving. Met bijdragen van [Ton Jorna](#) en [Wouter Kusters](#).

Locatie: [Oud London](#), Woudenbergsseweg 52 3707 HX Zeist.

Dr. Wouter Kusters: "Rivieren van bloed; jungiaanse waanzin tussen metanoia en paranoia"

Volgens de inleiding van Shamdasani bij Jungs 'Rode boek' had Jung in de herfst van 1913 visioenen over 'rivieren van bloed'. Aanvankelijk meende Jung dat dit een teken was van naderende waanzin, maar toen in augustus 1914 de Eerste Wereld- oorlog in al zijn bloedige hevigheid uitbrak, was Jung opgelucht dat zijn visioenen niet enkel individuele zinloze beeldenstormen waren, maar ook geduid konden worden als voortekenen van naderend onheil. In de psychiatrie worden profeten en profetische gaven onder de noemer van profetenwaan weggezet. In deze lezing zal Wouter Kusters de diepte- structuur analyseren van enkele waanzinnige en religieuze ervaringen, van hemzelf en anderen, waarin

fenomenen als ‘openbaringen’, ‘visioenen’, ‘profetieën’ en ‘messianisme’ een rol spelen.

Dr. Wouter Kusters (1966) is filosoof, schrijver en taalwetenschapper (zie: www.wouterkusters.nl). Hij is bekend door zijn boeken *Filosofie van de waanzin. Fundamentele en grensoverschrijdende inzichten* (2014), en *Pure waanzin. Zoektocht naar de psychotische ervaring* (2004). Hiermee won hij – zowel in 2005 als in 2015 – de Socrateswisselbeker voor het beste Nederlandstalige filosofieboek. Wouter Kusters werkt voor de stichting psychiatrie en filosofie (www.psychiatrieenfilosofie.nl), geeft vele lezingen en cursussen, en schrijft voor diverse tijdschriften.

Dr. Ton Jorna: “Het leven in tweeën”

Jung spreekt van ‘persoonlijkheid nr. 1 en nr. 2’, Etty Hillesum van ‘twee soorten eenzaamheid’, Herman Andriessen van ‘eerste en tweede zin’, Christian Wiman van ‘twee willen’; Karen Armstrong schrijft in *De Wenteltrap*: ‘ik had een tweede kans in mijn leven gekregen’, en Jaap Voigt maakt een onderscheid tussen ‘de weg van de mens’ en ‘de weg van de cultuur’. Al deze tweedelingen verwijzen naar wat er kan gebeuren als innerlijke ervaring aanzet tot of doet hunkeren naar verandering. En steeds zijn het ‘eenlingen’, mensen die een eigen weg zijn gegaan, die hiervan getuigen en ons ergens op willen wijzen: die ons vertellen hoe het hen is vergaan en wat het hen (tot dusver) heeft gebracht. ‘Je leven veranderen’ blijkt een cruciale gedachte in de lezing van Jorna.

Dr. Ton Jorna, (1949), per 1 juli 2014 met pensioen gegaan. Werk: directeur Humanistisch Opleidings Instituut, projectleider van de Universiteit voor Humanistiek i.o., en sindsdien vanaf 1989 universitair hoofd- docent existentiële of geestelijke begeleiding. Doceerde en publiceerde over levensthema’s en hoe daarmee om te gaan in het persoonlijke leven en als professional uitgebreid bezig- gehouden met het leven en werk van Etty Hillesum: over verandering gesproken!

Sonu Shamdasani en Patrick Vandermeersch

Sonu Shamdasani en Patrick Vandermeersch

zaterdag 30 april 2016

Studiedag “Wat en wie inspireerden C.G. Jung?”

met voordrachten van Patrick Vandermeersch en Sonu Shamdasani.

Patrick Vandermeersch: Jung tegen Freuds ‘panseksualisme’: ging het uiteindelijk wel om seks?

Het is een gemeenplaats te stellen dat Jung zich afkeerde van Freud omwille van diens ‘panseksualisme’. Waarover ging het precies? Het contact tussen beide mannen kwam tot stand rond het probleem van de psychose, van de ‘schizofrenie’ in onze termen. Beide zagen in dat bij deze patiënten allerlei vormen van auto-erotisch seksueel gedrag optraden en daarmee samenhangend een wegvallen van de emotionele band met de realiteit. Welk was het verband tussen beide? Een analyse van de autobiografie van Schreber door Freud en van Miss Miller door Jung staan centraal in het meningsverschil tussen beide mannen dat zal uitmonden in een discussie over de functie van de religie.

Patrick Vandermeersch (1946) is filosoof, theoloog en psychoanalyticus. Hij doceerde eerst ethiek en geschiedenis van de seksualiteit aan de K.U.Leuven en was later verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen als hoogleraar godsdienstpsychologie aan de theologische faculteit. Hij schreef verschillende boeken over de geschiedenis en de ethiek van de psychotherapie, over psychoanalyse en over zelfgeseling.

Sonu Shamdasani: *From the Library to the Book: Scholarship in the Making of Jung's Psychology*

Of all twentieth century psychologies, C. G. Jung's is the most scholarly and erudite. From 1909 onwards the key site for the compilation of his works was none other than his library in Kusnacht. The development of Jung's signature concepts, such as the collective unconscious simply would not have been thinkable without an encyclopedic knowledge. This talk reflects on the role that his paradoxical and ambiguous relation to scholarship played in the formation of his work.

Sonu Shamdasani is the Philemon Professor of Jung History at University College London and the Vice-Dean (International) of the Faculty of Arts and Humanities. He is the Co-Director of the UCL Centre for Health Humanities, and General Editor of the Philemon Foundation.

Roger Burggraeve

Roger Burggraeve

zaterdag 27 februari 2016

10.00 – 16.00 uur

Algemene Ledenvergadering en lezing door prof. dr. Roger Burggraeve:

Ethiek als crisis, de bijdrage van Emmanuel Levinas tot een humane samenleving.

Roger Burggraeve (Passendale, West-Vlaanderen, België, 1942) is professor ethiek aan de KU Leuven en is sedert 2007 "emeritus met opdracht". Hij doceerde en doceert vakken van fundamentele en toegepaste ethiek, met bijzondere aandacht voor het verantwoordelijkheidsdenken van Levinas, de verhouding tussen Bijbel en filosofie, en een "ethiek van het haalbare in kwetsbare en gebroken situaties". Hij publiceerde talrijke bijdragen over de Frans-Joodse denker Emmanuel Levinas (1905-1995). Burggraeve heeft Levinas persoonlijk goed gekend uit de jarenlange wekelijkse gesprekken die hij met voerde.

De bezoekers van de studiemiddag ontvangen een boekje van de hand van Roger Burggraeve en medeauteur Ronald Commers over het gedachtegoed van Emmanuel Levinas.

zaterdag 7 november 2015

10.00 – 17.00 uur

Symboliek en Literatuur: Van Job tot Koning Arthur.

Dr. M. Kardaun:

Gods eigen proefkonijn: het boek Job en secularisering.

Een van de meest onwaarschijnlijke krachtmetingen uit de wereldliteratuur is die tussen de Oud-Testamentische God JHWH, schepper van hemel en aarde, bedwinger van monsters als de Behemoth en de Leviathan, en zijn nederige schepsel Job. Laatstgenoemde is vrijwel alles kwijtgeraakt wat het leven de moeite waard maakt: zijn kinderen, zijn bezittingen en tenslotte zijn gezondheid. Bovendien heeft hij ruzie met zijn vrienden. Hij is overdekt met kwaadaardige zweren en krabt zich, gezeten op een mestvaalt, met een potscherf. In deze situatie gaat Job een verbeterde strijd aan met God over de vraag wie er verantwoordelijk is voor de rampen die hem getroffen hebben. In een jungiaanse analyse van de tekst zullen wij dit duel op de voet volgen om tenslotte een winnaar aan te wijzen. Vervolgens zullen wij het verhaal van Job contrasteren met een aantal hedendaagse seculariseringsprocessen.

Dr. B. Veldhoen:

De Duiding van Symboliek in Middeleeuwse Literatuur.

Aan de hand van de symboliek van het paradijs en kastelen in Middeleeuwse literatuur kunnen de volgende drie stellingen onderbouwd worden: Om literair kritische interpretatie van symboliek te rechtvaardigen, dient rekening gehouden te worden met de historische context. Aan Karl Poppers' eisen aan interpretatie dient strikt de hand gehouden te worden met de historische context als kader. De invloed van orale volksverhalen blijkt bepalend te zijn voor de interpretatie van de symboliek.